

TARTALOM

Köszönetnyilvánítás	9
Bevezetés	11
A kutatás historiográfiai háttére	16
A nemességtörténet a társadalomtörténeti vizsgálatok fókuszában ...	16
Főbb helytörténeti és családtörténeti munkák	18
Az uradalomtörténet gazdaság- és társadalomtörténeti írásokban ...	22
A nemesség házassági kapcsolatai korábbi vizsgálatokban	24
A kutatás levéltári forrásai	28
Az elnéptelenedett Békés vármegye újratelepülése	29
Az újranépesülő megye „közigazgatási kerete”	29
Spontán vándorlások és szervezett telepítések a megyében	31
A vármegye népességének és nemességének alakulása 1715–1851 között	33
A megye kis létszámú „csonka nemessége”	38
A Békés megyében igazoló nemesek vizsgálata	39
A feldolgozás alapjául szolgáló levéltári források	39
A költözések feldolgozásának módszere és az adattábla felépítése ...	42
A nemesek kibocsátó megyéi	44
A vándorlások távolságai	49
A migrációs okok	50
Kik voltak a megyében megtelepedő nemesek?	52
A nemességigazolások időpontjai	55
A migráció mint földrajzi és társadalmi mobilitás	55
Békés megye uradalmi és nagybirtokosai	57
A megye birtokviszonyai	57
A Harruckern-uradalom	57
A szentandrászi uradalom	58
A kétegyházi uradalom	64
A Harruckern-uradalom szerteágazó birtoklástörténete	65
Békés megye indigena családjai	66
Abszentista indigenák a megyében	66
Integrálódott indigenák a megyében	70
Főúri nagybirtokos családok kötődése a megyéhez	75

Magánigazgatás a közigazgatásban	77
Egy óriásuradalom működése és felbomlásának szerepe a megyei nemesség történetében	77
A Harruckern-uradalom kialakulása és széthullása	77
A Harruckern-örökösök családgyűlései – egy maradványuradalom működtetése	89
A családgyűlések helyszínei és időpontjai	92
A családgyűlések résztvevői	94
Közös uradalmi szervezet	96
A családgyűléseken előforduló témák	102
A birtokkormányzat részvétele az igazgatásban	128
A család utolsó tanácskozásaitól a végső felosztásig	138
Összegzés a családi jegyzőkönyvek kapcsán	141
A Harruckern-örökösök közös birtokrészeinek számadásai	142
A közös számadások felépítése és tartalma	142
Takarékoskodók, befektetők vagy a legfőbb hitelezők?	146
Haszonbérletek, avagy kiutalt illetményföldek?	150
A „családi bank” – a közös pénztár mint hitelszervezet	160
A közös kassza kiadásai	163
A közös számadások tanúságai	170
Egy vitatott elidegenítés és körülményei – a Stockhammer-birtokrészek kiárúsítása	173
A Stockhammer család békés megyei birtokrészei	173
A Károlyi–Stockhammer család osztozkodása	174
A birtokelidegenítés jogi szabályozása a korban	177
Hitel, zálog és csőd a kor hazai jogéletében	180
Stockhammer Ferdinánd adóssága és hitelezői	183
A Stockhammer-birtokrészek elidegenítése	186
Stockhammer Ferenc örököseinek birtokeladásai	198
A Stockhammerek birtokeladásainak értékelése	205
A következmény – vásárlók, új tulajdonosok	206
Hitelviszonyok és a tulajdonszerzés körülményei az elidegenítés folyamán	211
A megye birtokosai és birtokviszonyai	212
Az 1857. évi birtokösszeírás	214
Az 1893. évi birtokstatisztika és az 1895. évi gazdaságstatisztika ..	224
Multipozicionális lokális nemesi elit a megyében	232
A multipozicionális lokális elit leírásának módszere	233
Az elit leírásának kategóriái	236
Általános megállapítások a lokális elit kapcsán	243
A lokális elit tagjai és további csoportjai	245
A megye multipozicionális elitje, avagy a személyes hálózatok ereje	247

A megye köznemességének házassági kapcsolatai 1790 és 1848 között ...	249
Az egyházi házassági anyakönyvek mint a vizsgálat forrásai	249
A házasságkötések jellemzői a statisztika tükrében	252
A megyei elit házassági és rokonsági stratégiái	255
A házasfelek megoszlása származáshely és lakhely szerint	261
A házasfelek kapcsolati hálója a házasságok tanúi alapján	264
Rendi exogámia és lokális endogámia – a nemesi jogállás értéke a megyében	267
Összegzés	270
Levéltári források	277
Nyomtatott források	280
Hivatkozott szakirodalom	282
Függelék	305
Térképek	307
Táblázatok	311
Ábrák	357
Személynévmutató	359
Képjegyzék	367
Képmelléklet	369

Mellékletben:

A Harruckern család és örököseinek családfája

A Harruckern család birtokainak családok közötti megoszlása

